

[Elsø Gregersen.]

kravene, men ikke, at der er sikret erhvervene en sådan indflydelse, skønt det netop er det, der er spurgt om.

For det tredje skal der på den tekniske højskole foruden grundforskning også i udstrakt grad drives målforskning. Det må være helt klart, at også af den grund er det ønskeligt, at erhvervene er repræsenteret i højskolens styrelse. Målforskningen giver altid mange problemer, f. eks. med hensyn til om resultatet af en foretagen undersøgelse kun skal stilles til rådighed for den virksomhed, der har ønsket undersøgelsen udført, og som i så fald naturligvis også bør betale alle udgifterne til den, eller om resultatet, hvis højskolen kun har fået en vis impuls udefra til igangsættelse af en undersøgelse, måske skal stilles til rådighed for hele branchen, altså offentliggøres. På forhånd vil den umiddelbare sympati naturligvis være for, at resultatet af målforskningen offentliggøres i videst muligt omfang.

Men i det virkelige liv kan der meget vel forekomme tilfælde, hvor resultatet af målforskningen absolut kun bør meddeles den virksomhed, der har ønsket undersøgelsen udført. Hvis denne virksomhed f. eks. har konstrueret en ny maskine og den ønsker prøvet de forskellige materialer til en enkelthed ved maskinen for at finde det mest hensigtsmæssige, så må det være klart, at et sådant resultat ikke bør offentliggøres. I så fald vil undersøgelsen i øvrigt i mange tilfælde ikke blive bestilt, og man vil altså slet ikke få højskolens forskningsmuligheder udnyttet på rette måde til størst mulig gavn for landets erhvervsliv.

Det må være rimeligt, at erhvervslivet gennem repræsentation i højskolens styrelse får direkte indflydelse på de retningslinjer, efter hvilke det skal afgøres, om højskolen skal påtage sig at udføre målforskning, og i hvilket omfang der skal ske en offentliggørelse.

Men der er endnu et område, hvor jeg synes der burde have været skabt meget større klarhed, før der blev fremsat lovforslag om brug af et så stort beløb til udbygning af den tekniske højskole. Jeg tænker her på hele spørgsmålet om, hvorledes optagelsen af de studerende på højskolen skal ske. Det er naturligt, at det slet ikke er til

gavn for et ungt menneske, at han bliver optaget på højskolen, hvis han ikke har nogen mulighed for at gennemføre studiet. Men det er altid betænkeligt med en adgangsbegrænsning, hvis man ikke kan være ganske sikker på, at det også altid er de bedst egnede, der bliver optaget, og at der ikke begås uret mod nogen, fordi andre, måske mindre egnede, bliver optaget på deres bekostning. I den retning forekommer det mig at den gældende ordning ikke er betryggende. Hidtil er optagelsen sket alene efter eksamenskvtienten til studenter- eller adgangseksamen. Her gælder det, at det ikke er lige svært på alle gymnasier, herunder kursus, at få f. eks. en kvotient på 14,00. Yderligere kan en elev være mere eller mindre heldig med hensyn til, hvilke fag han i det hele taget kommer op i, når hver elev kun kommer op i f. eks. 5 fag til studentereksamen, medens i øvrigt årskaraktererne gælder. Som en grov tommelfingerregel kan man regne med, at det er en fordel at komme op i fysik, hvis man er dygtig i dette fag, idet eksamenskarakteren da let bliver bedre end årskarakteren. Er man dårlig i faget, gælder groft regnet det modsatte. Man kan derfor ikke udelukke, at tilfældigheder må spille en ret stor rolle.

Desuden medfører ordningen slet ikke så små omkostninger for samfundet, idet det er blevet meget almindeligt, at unge mennesker tager adgangseksamen efter studentereksamen eller læser et ekstra år blot for at opnå en tilstrækkelig høj kvotient. Men det turde være indlysende, at et sådant ekstra år stort set er spildt; det kan faktisk ikke have andet formål end lige netop det at opnå en tilstrækkelig høj kvotient.

Den højtærede undervisningsminister har i betænkningens bilag 7 foreslået, at der blandt studenter med en mindste kvotient på 13,50 skulle ske en optagelse efter, hvem der havde størst polyteknikerkvotient. Det er måske rigtigt, at denne ordning ville være noget mere retfærdig, men særlig betryggende forekommer den ikke af de grunde, jeg allerede har nævnt.

Det forekommer mig, at man burde have undersøgt andre muligheder, inden det foreliggende lovforslag fremkom, så at folketinget kunne skønne over, om også optagelsesbetingelserne bliver tilfredsstillende. F. eks. synes man slet ikke at have undersøgt